

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Kápolna-utca 1-4 szám,
hová a lap szerkesztését illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Kápolna-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 77. szám.

Előfizetési árak:
Két évre ..... 24 kor.
Félévre 12
Negyedévre 6
Egy hónapra 3
— Képes szám ára 3 H.H. —
Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadják el
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknál.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Csütörtök, április 4.

Szünet után.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, április 3.

A husvétii szünet után a parlament kapui ma ismét megnyitják s megindul a munka újra a parlamentben.

És munkában nem lesz hiány, sőt a kormány programjában annyi teendő van fölvetve, hogy csak idő legyen az elintézésre.

Az idő pedig annál is inkább rövidnek tetszik, mert a nem állami tanítókról szóló törvényjavaslatnak az ügye kerül most sorra a képviselőházban, itt pedig a nemzetiségek kemény ellentállást akarnak kifejezni s ha obstrukciót nem is csinálnak, mindenesetre huzni, nyújtani fogják a vitát.

Mindazonáltal a vita a végtelenségig nem terjedhet, nemcsak a nemzetiségi képviselők csekély számánál fogva, de már azért is, mert a nemzetiségi képviselők ellentállásának nincs igazi gyökere s földzudulásuk csak olyan műfelzudulás.

Igy ezután hihető, hogy ha nem is áprilisban, de május elején sorra kerülhetnek a kormány többi javaslatai.

A legközelebbi napokban valószínűleg Andrassy Gyula gróf például már abban a helyzetben lesz, hogy egy-két nagyfontosságú javaslatot előterjesztesse. A közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztésénél tudvalevőleg nehézségek merültek fel egy-két részletkérdésre nézve. De ezek a nehézségek remélhetőleg mihamarább eloszthatók lesznek s így a javaslatot pár hét múlva valószínűleg a Ház elé terjeszthetik.

A hatásköri összeütközés dolgában nincs semmi akadály. Egy új állambíró-

ság szervezését önálló törvénybe foglalva terjeszti be a belügyminiszter együttesen az előbb említett javaslattal. A harmadik volna a kuriai bíráskodás meghosszabbítása. Ez a három javaslat lenne az alkotmánybiztosítók közül az első soros, ami már most tavasszal a képviselőházban tárgyalásra kerülhet. A többi javaslat az őszi ciklusra maradna, s az általános választói jogról szóló javaslat is csak öszszel vétetnék előadói munkáiba, miután a kellő anyag feldolgozása sok időt vesz igénybe.

A többi tárca köréből szintén már most várhatók előterjesztések. Darányi földművelésügyi miniszter a munkásházáról és a cselédtartásról szóló javaslatokat terjeszti legközelebb elő. Günther igazságügyminiszter pedig a sajtóügy rendezése tárgyában megígért anketjét tartja meg pár hét múlva.

A kivándorlás kérdése ezek mellett az a rendkívül égető nagy kérdés, ami a belügyi politikában az irányadó politikusokat legerőteljesebben foglalkoztatja. A kormány által kilátásba helyezett nagy tanácskozmány valószínűleg szintén rövid időn belül meg fog tartatni, hogy a legégetőbb bajok mielőbb orvoslásba vétethessenek. Szóval a parlamentnek munkában nem lesz hiánya, s ha ezt a programot helyesen megoldja és elintézi, nem működött hiába.

Az új biztosítási törvény. Günther Antal igazságügyminiszter törvénytervezetét dolgoztatott ki a biztosítási jogról, melynek legfontosabb intézkedése az, hogy az összes biztosító-intézetek, tehát a külföldiek is, kötelesek biztosítási alapjaikat és díjtartalékaikat belföldön és belföldi értékpapirokban elhelyezni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Április 8. Közigazgatási bizottsági ülés.

— Személyi hir. Müller Mihály zichyfalvai pápai kamarás, plébános ma Nagybecskereken időzött s a hatóságok fejmeijét látogatást tett.

— Eljegyzés. Rása György megyei tisztviselő eljegyezte Todorovits Vera kisasszonyt Pancsováról.

— Tanácsülés. A városi tanács dr. Perisic Zoltán polgármester elnöklésével ma délben ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— A bíróság köréből. A király Petrovics Emil alibunári járásbírói albirót járásbíróvá nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Mészáros Lajos törökbecsei kir. járásbírói betétszerkesztő-telekkönyvvezetőt az antalfalvai kir. járásbíróshoz, mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

— Kinevezés. Czappán József, a szolnoki államépítészeti hivatalnál alkalmazott kir. mérnököt, aki Czappán István ernesztházi közlekedési testvéröccse, a kereskedelmi miniszter kir. főmérnökké nevezte ki.

— Izraelita Istenhitizület. Az izraelita templomban az esti ima 6 órakor, a pénteki muszáf-ima 10 órakor, a szombati pedig fél 10 órakor fog kezdődni.

— Jóváhagyott alapszabályok. A kübekházi függetlenségi és 48-as olvasókör alapszabályait a m. kir. belügyminiszter a jóváhagyó záradékkal állatta.

A „TORONTÁL” tárcája.

Elárulva.

(Svédből.)

Áprilisban vagy májusban Dalta asszony velencei szállodájában két idegen nő bérelt lakást, két szomszédos szobában. Az egyik még nagyon fiatal volt és feltűnően szép, csak arca volt kissé halvány, a másik pedig lehetett ugy ötven év körül. Rendkívül szeretettel halmozta el a fiatalabbat, akit Ellának szólított, míg az öt névnek hívta. Megérkezésük után a fiatalabb hölgy rögtön orvost hívatott, aki aztán pontosan meglátogatta öt naponta kétszer. Az idősebb hölgy szintoly pontosan mindennap kétszer bement a városba, sorra járta a cukrászdákat és csemegekereskedéseket és nyálankaságokkal felpakolva tért haza.

Ella is el-elment néha sétálni vagy a nényével, vagy Dalta asszonnyal, de mivel a gyöngyöskéje nagyon kifárasztotta, rendszeren gondoláznai szokott s így gyönyörködött a tündérváros szépségeiben. Otthon a legkedvesebb szórakozása az volt, ha pongyolájában kiült az erkélyre és ott etetgette a galambokat, melyek szívesen szálltak a morzsákra. A leány megengedett nekik mindent s még a szobája is tele volt galambbal s már ugy ismerték Ellát, hogy mindentüvé kísérték.

De nemcsak a galambok képezték a halvány leány szórakozását. Egy medaillont viselt a nyakán

s abból elővett néha egy kis képet, egy fiatal ember arcképet s aztán elnézegette óráhosszat, beszélt neki édes szavakat és szívére szorította az erejét. Ugyanennek a fiatalembernek képe díszítette a szobáját is mindenféle nagyságban és állásban. Az arckép után itélve lehetett vagy harminc éves, álmadozó szemekkel, amik némely asszonyt oly hamar varázslatba ejtenek. Homlokát dus férfók árnyékolták, s azonnal észre lehetett venni róla, hogy színész. Troubadur-kosztümje tenorisztát árult el benne, a tante fecsegése pedig azt, hogy a fiatal művész az Ella vőlegénye. Elmondia aztán azt is, hogy Svédországból jötték és hogy fiúve, Ella apja nem szívesen veszi, hogy leányának egy színész udvarol, de nem akarja megtiltani, tekintettel arra, hogy Ella beteg.

Az eljegyzésnek májusban telens végbenmnie Florenceban, ahova Ella és nagyöccse utazóban vannak s ahova Párisból a vőlegényt is várják. A családot egyedül az öreg tante képviselte. Ella anyja már rég meghalt, apját pedig elfoglaltsága nagyon lekötötte. Florenceat azért választották, mert az orvos tanácsolta az olaszországi levegőt a gyenge, halvány leánynak.

Tehát a levegőnek kellett volna helyrehoznia a leány egészségét, a tífóvérszt, amit anyjától örökölt. A velencei tartózkodás egyébként nem volt tervbe véve, az csak véletlen dolog volt. Ella ugyanis utközben megbetegedett és így az ut megszokása kényszer volt. Először egy fiatal orvos látogatta Ellát, később azonban elfoglaltsága miatt egy kollegájával helyettesítette magát. Ez már idősebb férfiú volt, nagy paróká-

vai a fején, s kijelentette, hogy csak abban az esetben vállalja el a kezelést, ha barátja is el látogat a beteghez. El is jött az is, meg egy harmadik is.

Ella nem sokat törődött orvosai beszédével. Órákig elgondolázott a lagunakon, ismerte Veneca minden zegit-zugát, a tante pedig már egész otthonosan érezte magát az összes cukrászdákban. A parókás doktor mindig vele közölte észrevételeit Ella egészségi állapotára vonatkozólag. Mikor a tante látta, hogy az orvos felhuzza az orrát, már messziről kiabált neki:

— Jaj, az Istenért, csak nekem hagyjon békét a rossz hireivel. En ideges vagyok és belehalok, ha valami végzetes dolgot talál mondan!

S ha aztán megnyugtató híreket közölt vele, akkor ölébe eresztett kezekkel, mélyszéges megnyugvással jegyezte meg:

— Nincs másképp! Bele kell nyugodni az Isten rendelkezésébe. Legyen az ő szent akarata szerint.

A május pedig már jó a vége felé járt s a menyasszonynak már rég Florenceban kellett volna lennie, de az orvos mit sem akart hallani az utazásról. Hiába toporzéskolt, pörölt Ella, az orvos mindig csak azt felelte:

— Csak még egy kis türelem! Csak még egy hét, esetleg tíz nap, legfőleg egy hónap!

Ella várt. De napról-napra izgatottabb lett, ugy, hogy szerette volna magát már belevetni az erkélyről a hullámokba s már most igazán nem lelte örömet még a galambokban sem, csak azt

Első Nagybecskereki Biograph-vállalat.

CLUB-KÁVÉHÁZ

Gimnázium- és Kinizsi-utca sarkán.

Ma és mindennap látható a Club-kávéház saját felszerelésű **BIOGRAPHJA** (mozgófénykép-vállalat) új műsorral és a legérdekesebb, nagy vonzerejű ujdonságokat és látványosságokat mutatja be. Számos bohózatos ujdonság, humorisztikus és színezett látványosságok. A többek között minden hétfőn és pénteken látható a Budapestben felvett káprázatos fényű **RÁKÓCZI-ÜNNEPELY**. Ezen hódoló felvonulás oly pazar kiállítású és megkapó, hogy ezen kép egymagában is megérdemli a legnagyobb megalégedést.

Kezdeté naponta este 8 órakor.

Vasár- és ünnepnap egy külön előadás 6 órai kezdettel.

119-30.30

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Belépő-díj 40 fillér.

Reber Ferenc, kávé.

— **A gyermeknap.** A tegnapi nappal lezárult az idei gyermeknap gyűjtés. Az utcai urnáknál tegnap este befejezték a gyűjtést s bár tegnap délután kedvezőtlen idő volt, a hölgyek odaadón gyűjtötték a filléreket az elhagyott gyermekeknek. Leikes buzgalomuknak meg is lett az eredménye, mert az utcai urnákban a három napon 583 korona 24 fillér gyűjtöttek a hölgyek, kiknek leikes árdáját most a gyermeknap befejeztével nem mulaszthatjuk el még egyszer kiemelni. Az urnáknál a három napon Jankó Ágonstónné, dr. Vinczehidny Ernőné, dr. Perisics Zoltánné, dr. Mangold Samuné, Szalay Józsefné, dr. Vászity Endréné, Grünbaum Frigyesné és Bánlaky Andrásné ur-hölgyek vezetésével Lowieser Gácsi, Burget Rózi és Viola, Bakálovich Dóra, Ambrózy Margit, Guggenberger Margit, Beller Antónia, Jeszenszky Jolán, Keresztes Margit, Stassik Zaida, Szilágyi Rózsika és Helmbold Aniko kisasszonyok buzgókodtak s fáradozásaikért mindenképpen dicséret és elismerés illeti őket. Ma az üzletekben gyűjtötték össze a kiküldött hölgyek a kereskedők és iparosok adományait s ezt a tisztséget dr. Várady Imréné, Lowieser Imréné, Bielek Antalné, Bauer Henrikné, Herr Ödönné, Maurer Gyuláné, Szilágyi Gyuláné, Szalay Józsefné ur-hölgyek és Herr Annus kisasszony teljesítették. Az üzletek gyermeknapjának eredményét legközelebb teszi közzé részletesen a helyi bizottság.

— **Tömeges kivándorlás.** Szegedről jelentik: Husvét két napján a Bánáthól három különvonat vitte a kivándorlókat Fiuméba, akik onnan tengeren utaznak Amerikába. Majdani, oroszlamosi szárcsai és szerbkereszturi emberek voltak a kivándorlók, akik családtagjaikkal utaztak és azt panaszták, hogy asszonyaik és gyermekeik fáznak a fűtetlen ló- és marhaszállító kocsikban. Ferenczy Mátyas rendőrbiztos éppen a kritikus percben érkezett az állomásra és lecsillapította a lázongó kedélyeket. Megmagyarázta nekik, hogy ők tömegesen meglepték a vasutat, mely hirtelenben nem gondoskodhatott kellő számú kocsi-ról. A csillapító szó használt s pár óra múlva, mikor elindult a vonat, az utasok lecsillapultak, csak az asszonyok duzzogtak és a gyermekek sirtak a hideg miatt.

— **Statiztika a nagybecskereki bűnesetek-ről.** A nagybecskereki csendőrség most állította össze a nagybecskereki bűnesetek statisztikáját a folyó év első negyedéről. E szerint előfordult: Rágalmazás és becsületsértés 7, párviadal 3, testi sértés 8, személyes szabadság megsértése magán-személyek által 1, lopás 33, sikkasztás 3, orgazdaság 1, más vagyonának megrongálása 5, gyújtogatás, tűz okozás 1, hatósági közeg elleni

erőszak 1, magánlak megsértés magánszemély által 1, család 5, kir. járásbíróhatóság hatáskörébe utalt kihágás 5, közigazgatási hatóság hatáskörébe utalt kihágás 340. A csendőrség minden esetben eredményesen járt el.

— **Közös konyha Debrecenben.** A nagybecskereki közös konyha eszméje, amely országos érdeklődést keltett, gyorsan utánaáramlott. Mint ugyanis Debrecenből jelentik, ott szintén fölkap-ták a közös konyha eszméjét s számos család a napokban értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy közös konyhát létesít. A közös konyhát a debreceniek teljesen a becskerekire mintájára csinál-ják s az étrendi beosztása, költsége, sőt személy-zeti tervezete is éppen olyan, mint a becskerekire közös konyháé.

— **Általános sztrájk Temesvárott.** Mint Temesvárról jelentik, ott általános sztrájk készül. Az építőmesterek nem hajlandók megadni azokat az engedelményeket, amelyeket a múlt évi általános sztrájk alkalmával megadtak s így most a munkásság általános sztrájkra fenyegetőzik, amely holnap törne ki. A sztrájk hírére nagy-számu csendőrséget összpontosítottak Temesvárott. A békeközvetítést a város által kiküldött husz-tagu bizottság végzi.

— **Árad a Tisza.** A Tisza Szeged mellett rohamosan árad. Az ottani mérnöki hivatalhoz érkezett jelentések szerint a vizállások a követ-kezők: Szeged 4:60, Szolnok 5:30, Gyoma 4:32, Tokaj 5:94. A Tisza mai vizállása Szeged mel-lelt 4:80 Csongrádról azt a hírt közölték egyes lapok, hogy ott a Tisza átszakította a védgáta-kat. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak. Torontálban ez idő szerint nincs árvízveszély.

— **Gazdasági jelentés.** A nagyszociológiai járás állami gazdasági tudósítója a következő gazdasági jelentést küldi lapunknak:

Gabonák: buza 14 korona, rozs 11:60, árpa 11:—, tengeri 9:60 és a zab 13 korona. Tekintettel a közeledő gör. kel. husvétünnepre, a gabonaforgalom élénkebb volt és mert kis ár-emelkedés is mutatkozik, piacra több gabona is lett felhozva a vidékről. Különböző tavaszi meg-késített munka most már az egész vonalon buz-galommal folyik, főleg a szőlőkben vannak el-foglalva a szőlőművesek. A tavasziak vetésével soha ilyen lázas sietséggel nem dolgoztak, mint mostanában, mindenki sietni akar. A napszám-viszonyok: egy férfi napszám 2—2:10 korona.

— **Tolvaj lakótárs.** Mihajlov Velimir a vele együtt lakó Vandinác György nagybecskereki lakostól egy őrizetlen pillanatban el-lopott egy szűrt, egy férfinget és egy tarisznyát. A károsult följelentésére a csendőrség megindí-totta az eljárást a tolvaj lakótárs ellen.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csuszál, a derék-, testrészek és a forgó közsvényes bántalmainál a

„Moll-féle sóborszez” szel való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 1:90 kor. Szétküldés na-ponta utánvétel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben hatá-rozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (6)

Színház.

Heti műsor:

Április 5-én pénteken: A tolvaj (ujdonsg).
6-án szombaton: Rab Mátyas (ujdonsg).

• **Ripp-Ripp.** Az operette-ensemble tegnapi második fellépése teljesen beigazolta azt a fel-tévesűnk, hogy Polgár Károly elsőrangú társu-latot szervezett, olyant, amilyent ez a kerület ugy intelligenciájánál, mint anyagi támogatásánál fogva meg is érdemel. Igaz gyönyörűséggel hall-gattuk Planquette úde dallamait s élvezetűnket csak fokozta, hogy a szép dalok oly interpretálókra találtak, mint tegnap. Nagyon messze kellene visszamennűnk színházunk történetében, hogy a Gátiéhoz hasonló vagy pláne jobb Rippre találjunk. Sötétzinezetű, szivhez szóló baritonjával már remekül előadott belépő dala alkalmával megnyerte a hallgatóság szívet s ez a tetszés hű maradt hozzá az egész estén át. Zajosan megtapsolták a tercettet is s a híres kut-dai ezután sem tévesztette el a hatását. Nem utolsó sorban említjük, hogy Gáti jó színésznek is bi-zonyult, ki a Ripp hálás szerepéből egyetlen egy részletet sem ejtett el. Múltó partnere volt Ka-posi Józsa, ki Lisbeth szerepében bőven talált alkalmat kiváló kvalitásai érvényesítésére. Nek is igen szép sikere volt s különösen a tökéletes é ekművészettel előadott levélaria után, melyet meg is kellett ismételnie, percekig tombolt a kö-zönség. Csolnakossy és Heitai vidám öleteikkel többször megkacagtatták a közönséget. Gőzon, Haraszti Vilma, Kárpáthy Ka-tica a kisebb szerepeket látták el kifogástalanul. Ének- és zenekar feladata magasztalan állott. Egyszóval gondos és összerágó előadás, amely megérdemli a dicséretet és elismerést. —r.

• **A délvidéki színi kerület választmánya** e hó 14-én (vasárnap) tartja ülését, mely hivatta lesz a színiigazgató kérdését eldönteni. Botka Béla főispán, mint a választmány elnöke már szétküldte a meghívókat s így hamarosan dűlőre jut ez a kérdés is. Értesítűnk szerint Polgár Károlyon, a jelenlegi igazgatón kívül még két pályázó van.

a kis kerek fényképet csókolgatta, ami a nyakán függött abban a kis arany amuletteben.

Egy napon azután még idegeesebbnek, még rosszabbul érezte magát. Egész reggel sirt, anélkül, hogy tudva volna miért. Delben eljött hozzá mind a két orvos, a fiatal is, meg az öreg is. Este újra eljöttek és hoztak egy harmadikat is. Irtak orvosságot s a lelkére kötöt-ték, hogy szorgalmasan szedje. Éppen távozni akartak, amikor a tante lépett a szobába, szokása szerint jól felcsomagolva s már a kűszöbről kiabált:

— Ugy-e mondtam... A Henrik!
— Micsoda? ... Hol? ... Merre? ...
— kiáltotta Ella kipirult arccal.

— Ott láttam a torony mögött... de majd elmondok mindent, csak enged kipihennem magamat.

Aztán leült egy karosszékre s két kézzel tömte magába a „turini pogácsákat”.

— Eskűszöm, hogy ha nem is ő volt, ak-tor van egy szakasztott mása a vőlegényednek. Épp kijöttem egy üzletből, ahova ma érkezett friss gyűmölcs. Kedvesem, kóstold meg, nyet még — Ugyan, édes tante, ne kinozzon.

— No igen. Mondom, éppen kijöttem a kereskedésből és véletlenül leejtettem ezt a csomag szilvát a földre. Hirtelen egy fiatal ember ugrik mellém és felveszi s amikor ránéztem, önkéntelenül elkiáltottam magamat:

— Szent Isten, Henrik! ...

Ő azonban rám sem nézett, de annál job-ban megnézett a vele volt hölgy, akivel aztán hamarosan el is tűnt az utca szögletén. Ő volt. Fogadok, hogy ő volt.

Ella rögtön csemetett.

— Marietta — szölt a belépő szobaleány-nak — husz lírát kapsz, ha megtudod, hol lakik, melyik szállodában Heinrich Vilton művész ur, Párisból. Ha megtaláld, akkor mondd meg neki, hogy... különben ne mondj semmit, csak siess és azonnal jöjj!

A szobaleány elment és csak késő este tért vissza.

— Nem találtam meg sehol — mondta szomorúan, a kílátásba helyezte husz lírára gondolva.

Ella felugrott a kanapéról és kezeivel tap-solva kiáltotta:

— Ugy-e, hogy nem ő volt! ... Ugy-e mondtam, hogy tévedtél — s örömben, mint egy kis gyermek, körültáncolta a szobát.

— Ugyan Ella — szölt rá a nénye, aki az idős hölgyek szívósságával igyekezett védelmezni tovább is álláspontját.

— Csak azt mondtam, hogy az lehetetlen és hogy tévedtél. Heinrich nincs Velencében.

Aztán hozott vacsorát, bort és az egész estét mondhatatlan jó kedvvel töltötte úgy, hogy Dalta asszony és nagynénye nem tudták eleget csodálni a beteg leányt. Csak éjfél felé tértek pihenőre s aztán mélységes csend borult az egész házra. Éjfél után azonban Dalta asszony kopogott Marietta ajtaján.

— Marietta kelj fel. Mintha segélykiáltást hallottam volna urnőd szobája felől. Nézd csak meg, nem kell-e betegnek a valami.

Marietta egy pillanat alatt talpon volt. Ella szobája be volt zárva s belül mélységes csend horolt. Kopogott, majd kiáltott — de nem kapott

választ. Fel akarta a szomszéd szobában alvó nagynénit kelteni, de az úgy horkolt, hogy öreg ágyúval sem lehetett volna felverni álmából. Ki-ment tehát az erkély-folyosóra, hogy megnézzé, van-e világosság Ella szobájában. Daltané is ott leseküldött s várta vissza a szobaleányt, aki azzal a hirrel jött, hogy a szobában sötét van, a kis-asszony ellenben az ablaknál ül és hallgatja a tenger felől feljövő szerenádót.

S valóban, az ablak alatt egy tenor és egy szoprán énekelt valami szivig ható kettőt. Az ének a csendes, holdvilágos éjben úgy elbűvölte Ellát, hogy nem is hallotta, mikor az imént szoba-leánya szólította.

Dalta asszony és Marietta, látta, hogy semmi baj sincs, pihenni tértek.

Következő reggel azonban nagyon korán kellett kelniök, mert a tante felverte őket. Ag-gódó hangon mondta, hogy fél, mert hiába zörget, kiabál, kopog, Ella szobájából nem kap feleletet. Mindnyájan felmentek s mert másképp nem tudtak bejutni, Dalta asszony tolvajkulcsesal nyitotta ki az ajtót.

Ellát azonban a legnagyobb meglepetésükre nem találtak a szobában. Csak később vették észre, hogy ott ül az erkélyen, merően, mozdulatlanul s halványan, mint a fal. Egy sereg ga-lamb röpökűdött körülötte, rászálltak vállaira, fe-jére, a leány azonban nem mozdult.

Amikor közelebb léptek hozzá, akkor vették észre réműlve, hogy a leány mellén a ruha csupa vér és hogy meg van halva...

Megölte egy hirtelen gyilkos roham, amitől az orvosok mindig féltek.

Az állandóan esapon tartott

Szent-István sörön

kivül kapható naponta friss

müncheni Spatenbräu

Marcoin Jenő kaszinó-vendéglősnél.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház Justh Gyula elnöklésével ma délelőtt tartotta a husvétii szünetek után első ülését.

Az ülés megnyitása és az elnöki előterjesztések után Darányi Ignác földmívelési miniszter két törvényjavaslatot terjeszt be a gazdasági cselédekről.

Wekerle Sándor miniszterelnök a közönségi kiadásoknak Magyarországra eső nem engedélyezett részéről terjeszt be javaslatot, azonkívül a beteg Kossuth Ferenc helyett az ipartanács ujjászervezéséről szóló törvényjavaslatot és két vicinális javaslatot terjeszt be.

A javaslatokat kiadják a bizottságoknak. Most az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi 31-ik t.-c. módosítására vonatkozó már husvét előtt letárgyalt javaslatot szavazzák meg harmadszori olvasásban.

Ezután megkezdik a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslatot Vertán Endre előadó ismerteti behatóan s ajánlja elfogadásra.

Molnár János néppárti képviselő szól először a javaslatához s kijelenti, hogy azt politikai okokból nem fogadja el. Hosszan bírálja azután a javaslatot s azt bangoztatja, hogy a felekezeti tanítókat az állami tanítókkal egyenlő elbánásban kell részesíteni.

Egy hang a karzatról: Ki kell dobni a nemzetiségi képviselőket. (Zaj és derűtlenség.)

Justh Gyula elnök figyelmezteti a karzati hallgatóságot, hogy minden közbeszólástól tartózkodjanak, mert különben kiüritti a karzatot.

Molnár János szünetet kér, majd szünet után folytatja a beszédét s további bírálat után kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter konstatálni kívánja, hogy Molnár János álláspontja teljesen egyéni, mert a katolikus püspökök felfogása egyezik a törvényjavaslattal.

Molnár János személyes megítélésénél a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól s ne hozzon ide olyan vádakot, amelyekért maga sem vállalja el a felelősséget.

Simkó József a nemzetiségieknek a javaslat elleni állásfoglalásának illusztrálásául szemelvényeket olvas föl Apáthy kolozsvári egyetemi tanár könyvéből a románok viselkedéséről a bukaresti kiállítás alkalmából. A szemelvények súlyos vádakot tartalmaznak a románok ellen.

Justh Gyula elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól s ne hozzon ide olyan vádakot, amelyekért maga sem vállalja el a felelősséget.

Simkó József kijelenti, hogy nincs oka kételkedni Apáthy vádjában s ő maga is elvállalja értük a felelősséget. Tovább is olvassa a szemelvényeket.

Az elnök újból figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól.

Simkó József erre befejezi beszédét s kijelenti, hogy a törvényjavaslatot elfogadja.

Most Polit Mihály szólal föl először a nemzetiségiek részéről. Azt mondja, hogy Magyarország, amelynek sem önálló hadserege, sem külön külügyi képviselete nincs, nem beszélhet nemzeti szuverenitásról. A javaslat sérti a szerbek autonómiáját, tehát nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház utasítsa a kormányt a javaslat visszavonására.

Itt a vitát megszakítják s folytatását holnapra halasztják.

A királyról.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti táv) Mint Bécsből sürgönyzik, a

király, aki tegnap jött vissza Schönbrunnból Bécsbe, ma általános kihallgatást adott.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc állapota, az orvosok véleménye szerint, olyan tartós javulást mutat, hogy e hét végén elhagyhatja szobáját.

Toth Béla meghalt.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar irodalomnak súlyos gyászja van. Tóth Béla, a legkitűnőbb magyar prózairók és publicisták egyike, aki az utóbbi időben főleg „Esti levelei”-vel kötötte le legjobban a közönség figyelmét, szívvelhűdéssel meghalt Tóth Béla, aki Tóth Kálmánnak, a költőnek a fia volt, 1857. október 20-ikán született Budapesten s így mindössze ötven évet élt. Nagy termékenységű, sokoldalú íróember volt, aki a legelső magyar stilszták közé tartozott. Nemrégiben hunyt el a felesége, akit nagyon szeretett. Halála láthatólag megviselte fizikumát is és régi szivgyöngesége nagyobb erővel lépett föl, bár külsőleg nem látszott rajta és senki sem sejtette közeli és hirtelen végét. Halála nemcsak az írói és hírlapíró világban, de országszerte mély részvétet kelt. A váratlanul elhunyt kitűnő magyar író nagy fényvel fogják eltemetni szombaton.

A szakcsi választás.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szakcsi kerületben ma van a pótválasztás Heinrichffy függetlenségi és Huszár Károly néppárti jelöltek között. Délig Huszár Károly volt néhány szavazattal előnyben Heinrichffy fölött.

Az olasz külügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, Tittoni olasz külügyminiszter Rapalóból való elutazása előtt így nyilatkozott: Németországgal minden tisztán rendezve van, éppen úgy a lefegyverzés kérdésében is teljes az egyetértés.

A romániai zavargások.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Legújabb bukaresti jelentések szerint a zavargások okozta kár nem egészen 40 millió frank s így kevesebb, mint eleinte hitték. Az országnak majdnem minden vidékén helyreállott már a rend s a mezei munkákat is megkezdték.

Sztrájk.

Budapest, április 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tótmegyeren a Károlyi uradalomban tegnap ötszáz munkás a bérvisszonyok miatt sztrájkba állott.

Nyilttér.*)

Robitschi étvágyat gerjeszt,
Tempel- elősegíti az emésztést és
forrás szabályozza az anyagcserét.

343a-2-1

* Az e. tovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1907. április hó 4-én:

A DENEVÉR.

Vig opera 3 felvonásban. Irták: Hoffner és Genée. Zenéjét szerző: Strausz.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, pénteken, április 5-én bérletben:

A TOLVAJ (Le Voleur).

Henry Bernstein hírneves műve. Európaszerte zajos sikert aratott.

Határidő-üzenet.

Budapest, április 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	16.12	—
Buza (okt. 1907.)	16.70	—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.	—
Zab (áprilisra 1907.)	15.58	—
Tengeri (májusra 1907.)	10.84	—

Budapesti gabonatózsdé.

Budapest, 1907. április 4.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	16.10	16.40
Pestvidéki	74	—	—	78	15.65	15.95
Bánsági	75	15.35	15.55	79	—	—
Bácskai	75	15.45	15.70	78	15.95	16.20
Szerbiai	78	—	—	79	—	—

Egyéb gabonanemdek	100 kilogr. ára	
	kor.-tól	kor.-ig
Rozs elsőrendű	—	—
” középminőségű	13.15	13.35
Árpa takarmányárú l. r.	13.50	13.80
” másodrendű	—	—
Köles	—	—
Zab elsőrendű	—	—
” középminőségű	16.00	16.20
Tengeri belföldi új	—	—
” román vagy bolgár	10.70	11.00
” cinquantin	—	—
Répes káposzta	—	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1906. október hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánarról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
Béasszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra 20 perc.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
Béasszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

VÉRPIROS

catániai fajnarancs, mézede, 50 kilós postakosárral 2.60, eredeti kosárral 100 darabbal 4.50, eredeti ládával 180 darabbal 6.50 korona, 36 darabos ládával 11.50, vérpiros muskátin narancs mézede, rendkívül finom, 50 kilóval 2.80, eredeti ládával 150 darabbal 7.50 korona, 30 darabos ládával 12 korona. Aranásnarancs vérpiros, mézede, óriás, különlegesség, kitűnő zamata, eredeti ládával 30 darabbal, 8 korona, sárga mézede fajnarancs 50 kilóval 2.40, 100 kilós kosárral 4, eredeti ládával 200 darabbal 8.80 korona, 360 darabos ládával 9.50, citrom aranyárga, eredeti ládával, 360 darabbal 9.50, 50 kilós postakosárral 2, gyönyörű karból 2.60, boszniai óriás szemű aszaltzilva 3, asztali dió papírhéjú, óriás szemű 4.50, erdélyi dió vékonyhéjú fehérbélű 3, csemegealma rendkívül szép példányok, belföldi és tiroli többféle legnemesebb fajokból vegyesen 5.50, tiroli nemes fajú vajcokörte 5, Mosaszkya-alma válogatott 3.50 koronáért 50 kilós postakosárral szállít utánvéttel Telbisz Béla déligyümölcskereskedő, Budapest, Szarka-ut. (1906-1907)

1321. tkv. szám. 1907.

341-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Harnoncourt Félix mint kk. Mária Lujza, Félix és Alice törvényes képviselője végrehajtónak Palatinus István és Palatinus Anna lukácsfalvai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 304 korona 41 fillér tökékövetelés és jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Lukácsfalva község 59. sz. tkvben A. + 1-2. sor 177/a. hr. 59. ö. i. sz. a. foglalt és 211 négyszögöl beltelek 448 korona és az ugyanott 177/b. hrsz. a foglalt 1046 négyszögöl ingatlan 207 kor., együttesen 655 korona kikiáltási árban 1907. évi április hó 23-ik (huszonhárom) napjának d. e. II órájkor Lukácsfalva községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tette, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 65 korona 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi február hó 12-ik napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bír.

164. végreh. szám. 1907.

344-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 1907. évi 26727. számú végzése következtében dr. Markus Adolf budapesti ügyvéd által képviselt Deutsch és Rosenzweig budapesti cég javára Keller József és Anna zsigmondfalvai lakosok ellen 628 kor. 17 fillér s jár. erejéig 1907. évi március hó 12-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1332 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, varrógép, bolti állványok és 1 koca 5 malaccal nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíróság 1907. évi V. 265/2. számú végzése folytán 628 kor. 17 fillér tökékövetelés, ennek 1907. évi február hó 28. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 111 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, az adósoknál, Zsigmondfalván leendő megtartására 1907. évi április hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1907. március hó 28. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.

Asszonyok és leányok

el vannak ragadtatva

a HAJÓS-féle világhírű ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibircs,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításán nagy arany-
érmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utazatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csak HAJÓS-féle aradi krémeket vegyünk
kézre és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában, ARAD.

Nagybecskereken: 327-20.3

Főraktár Melkahn Dezső drogueriájában.

1477. kig. szám. 1907.

334-3.3

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött Tomasevác körorvosi állásra pályázatot hirdetek. A kör áll Tomasevác, Orlovát és Bótos községekből. A kör székhelye Tomasevác (Torontálmegye, vasutállomás).

A választást a kör községi képviselő-testületeinek kebeléből kiküldött képviselők fogják eszközölni a vármegye ahispán ura által megállapítandó arányban.

A választást ezen arány megállapítása után fogom kitűzni.

A körorvos évi fizetése:

2400 korona és szabad lakás, nappali látogatásért 40 fillér és éjjeli látogatásért 60 fillér látogatási díj és Tomasevác községben a busszemle után szedhető díj.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy orvosi oklevelükkel felszerelt pályázati kérvényüket 1907. év május hó 1. napjáig hozzám nyújtsák be.

A pályázókat külön fogom értesíteni.

A megválasztandó orvos lőteles a m. községi és körorvosi nyugdíjintézetbe lépni.

Antalfalva, 1907. március hó 28-án

Zsiross,
főszolgabíró.

394/1907. sz.

Ujszentpéter község előjárótól.

Hirdetmény.

Ujszentpéter község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Ujszentpéter községnek mintegy 1900 kat. hold területen gyakorlandó

vadászati joga

folyó évi május hó 12-én délelőtt 10 órakor Ujszentpéter községében megartandó nyilvános szóbeli árverés alkalmával 1907. évi aug. hó 1-től 1913. évi július hó 31-ig terjedő ujabbi hat évre legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Árverést illető közelebbi feltételek napoként a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Ujszentpéter, 1907. április 2.

Tötössy Kálmán. Marx János,
jegyző. 340-3.1 bíró.

Hirdetmény.

Tomasevác község

halászati jogát

1907. évi április hó 8-án d. e. 8 órakor hat egymásutáni évre bérbeadja.

Tomasevác, 1907. április 3-án.

342-3.1

Községelőjáróság.

**Legdivatosabb csokrok s
koszorúk friss élő virágokból.**

**Magastörzsű oltott rózsák
a legszebb fajokban. — Továbbá
nyiló cserpej virágok
jutányos áron kaphatók**

Oláh Gábor
városi kertésznel,
Amerika-negyed
Bajza-utca 2138/8
(273-x.11)

Fürdőnyitási hirdetmény.

„RUSZANDA“ gyógy-iszapfürdő Melencén
(Torontálmegyében), mely

gyógyeredményben azonos a Pöstyén és Szent-Lukács iszapfürdők gyógyerejével.

1907. évi május hó 1-én nyílik meg.

Az iszap és a víz gyógyerejét különösen köszvényben, idült ízületi rheumában, scrophulosis minden alakjában szenvedők, ugyszintén minden kenő-gyógymódnak ellenálló bőrbetegeknek, különösen psoriasis és prurigóban szenvedők, továbbá rendellenes vérzésben szenvedő nők és idegbetegek igen magasztalják. • Speciális hatása a csontbántalmaknál: caries-necrosisnál a leghíresebb nemzetközi fürdőket felülmúlja. • Az idült Lues-bántalmaknál mint utókúra kitűnő sikert mutat fel és e célra külön kabinok allanak rendelkezésre. • Vendégeknek rendelkezésére áll három legmodernebben berendezett lakóház, tágas terraszokkal, gyógy- és étterem, kütűnő konyha, rendkívül jó zene, tekepálya, zongora, arnyas sétány padokkal, stb. • Közelebbi felvilágosításokkal készséggel és díjmentesen szolgál a Ruszanda gyógyfürdő igazgatósága

Melence, 1907. évi április hó 1-én.

Piperszki Kamenko, ügyvivő.

(P. H.)

Tanazevits Pál, elnök.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.**Delice**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.